

מדות והליכות בראי הפרשה

מדות טיש

פרשת
וירא

מבית
שבת טיש

מתוך הספר
"מדות טיש"
שיצא לאור
בעזרת השם
על-ידי פרשות השבוע

נושא השבוע: הכנסת אורחים

משבה

מאמר פתיחה

מדגש מהות המדה

אחת המצוות החשובות שבין אדם לחברו, היא מצוות הכנסת אורחים, שעליה אמרו חז"ל שהיא גדולה יותר מקבלת פני שכינה, כמו שמצינו אצל אברהם אבינו בשעה שבאו אליו המלאכים. מצוה זו כלולה במצוות גמילות חסדים ובמצוות ואהבת לרעהו כמות, והיא החלק המשבח שבצדקה. מצוה זו נוהגת בכל אדם, ואפילו אם אדם מארח בביתו איש עשיר שנקלע אל העיר ואין לו היכן להתאכסן, לאכל וללון, מקימים בו מצוות הכנסת אורחים, אלא שבענין יש גם מצוות צדקה. ואף כשיש ביד האורח להתארח בבית מלון בשכר, יש בו משום 'ואהבת לרעהו כמות', והוא הדין באריות ידדים ומכרים, ויש שאמרו, שאף כאשר גובים סכום מסוים מהאורחים, עדן מקימים בזה את המצוה, שכן מוסיפים ומכבדים אותו יותר משכרו וגורמים לו תענוג ונחת. בדורות העבר, היתה מצוה זו מצויה יותר, ובקהלות ישראל בכל הדורות היו מכניסים אורחים ומעמידים בתי תמחוי ו'הקדש' ללינה, אלא שפחים, כאשר לא מצוי לראות אנשים שאין להם לחם לאכל ומקום ללון, השתנתה צורת המצוה ולבושה, אולם יסודה ומהותה שוים כפאז גם היום. גם היום ישנם אנשים שאינם יודעים לאן קשבת ולמאור פנים, עדן לא חדל אביון מקרב הארץ ויש אנשים בודדים שאין להם היכן להתארח בשבתות ובמועדים, ואפשר גם לקיים את המצוה הזו על ידי ארוח בני משפחה, או על ידי הסעת אנשים חנם ברכב, וכן להשתתף בגוף ובממון בתמיכה בבתי תמחוי ואש"ל, אשר דואגים להאכיל עניים ומעוטי כולת, ביד רחבה ובדרך פבוד וחמלה.

ביום השלישי למילתו של אברהם אבינו עליו השלום, הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה כדי שלא יטריחו אותו אורחים. ישב אברהם בפתח האהל כחם היום, והצטער על כך שאין בידו להכניס אורחים לביתו, מפני שכלם הסתתרו מפני החמה הקופחת. בקש אברהם אבינו מאליעזר עבדו לצאת ולתור אחר אורחים, כפי שמספרים חז"ל, אולם אליעזר שב לאחר זמן מה בידיים ריקות, ואין אורח עמו. הצטער אברהם ואמר לו: "אין אמונה בעבדים, ואני יכול להאמין שלא מצאת אורחים". ותמה המושגיח רבי מאיר חדש על דברי אל. הלא חש אברהם את חם היום, ויודע היה שאין הבריות מצויות בדרכים בשרב כזה, ומדוע אפוא התפלא על אליעזר שלא מצא אורח, והתבטא עליו שאין בו אמונה? אלא, הסביר המושגיח, אברהם אבינו נקרא עמוד החסד ומכנה 'חסד לאברהם', מפני שהלך בדרכי הקב"ה שגומל חסדים כל העת. ומפני שעולם חסד יבנה, הרי שלא תתכן מציאות של רגע אחד בלי עשיית חסד, והעולם לא יכול להתקיים רגע אחד בלי זה. וכאשר ראה שאליעזר לא מצא אורח, הרי על כרחו שאין בו את המהות של החסד החקוקה בעצמותו. שכן אם היה שלם במודת החסד, לא היתה אצלו מציאות של אי מציאת אורח. אף אצל אברהם עצמו היה החסד ביסודו ממש, ולא נברא העולם אלא בשביל שיהיו בו בריות שנוכל להיטיב עמן. ומאברהם אבינו, שרץ לקראת אורחיו למרות שהשכינה היתה מצויה אצלו, למדו חז"ל שגדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני שכינה. וכבר תמהו רבים והתחבטו להבין את פשר הדבר, כיצד יתכן לומר שאורח פשוט מבשר ודם, גדול יותר מהשראת השכינה? והענין התבאר בספרים רבים באפנים שונים. ורבי יחזקאל שרגא משינובה תמה יותר מכך. שכן דבר זה עצמו טעון ברוח, מהיכן ידע אברהם אבינו זאת, שעליו לקבל את פני האורחים יותר מקבלת פני שכינה? ובאר להפליא, שאיבריו של אברהם אבינו היו קדושות ונמשכות מאליהן אל המצוה, ומזה ידע שפך הוא צריך לנהג. וכאשר חש בשעה שהשכינה היתה שרויה אצלו, כי רגליו מזרזות עצמן לקראת האורחים, מזה ידע שהכנסת האורחים גדולה מקבלת פני השכינה. ורגיל היה רבי משה ליב מססוב לומר: "יודעים אתם מדוע גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני שכינה? כי השכינה נמצאת בכל מקום וכל אדם יכול לפנות אליה כשירצה. אולם הכנסת אורחים אינה מצויה תמיד, ולכן גדולה היא מקבלת פני שכינה". ורבי שאול ידידיה טויב ממונדיץ היה אומר בצחות, כי לא די בכך שתהיה הכנסת אורחים במדה שוה לקבלת פני השכינה, שכן אמרו חז"ל במסכת סנהדרין 'תנא דבי רבי שמעאל, אלמלא לא זכו ישראל להקביל פני אביהם שבשמים אלא פעם אחת בחדש - דים'. ואם היתה הכנסת אורחים שוה לקבלת פני שכינה, היו מכניסים אורחים רק פעם בחדש, ולכן אמרה תורה שמצוות הכנסת אורחים גדולה מקבלת פני שכינה והיא מצוה תמידית...

מספרים, כי פעם, בליל חורף סגרירי, כאשר הצננה חודרת לעצמות והרחובות שוממים מאדם, התדפק רבי אהרן מקרלין על ביתו של יהודי פכרי אחד. "מי שם?" שאל בעל הבית, ורבי אהרן השיב: "יהודי אחד". לא נעתר בעל הבית לפתח את הדלת, ורבי אהרן נסה שוב לדפק. גם הפעם שאל האיש לזהותו, ורבי אהרן חזר שוב על תשובתו: "יהודי", אולם לא נעתר. כיון שראה רבי אהרן שהוא מסתכן בקר הגדול, התדפק בשלישית והפעם גלה את זהותו. מיד נפתחה הדלת לרוחה, ובעל הבית מהר להכניסו פנימה וכבדו בכוס חמין. נאנח רבי אהרן ואמר: "כל ימי תהיתי על מאמר חז"ל 'גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה', ולא ידעתי את טעם הדבר. אולם כעת התבהר לי הדבר, שכן השכינה, גם כאשר היא עומדת בחוץ אין היא חוששת מפני הצננה, אולם אורח שמניחים בחוץ, עלול חלילה לגוע בקר, ולכן גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני השכינה..."

"והוא ישב בפתח האהל כחם היום".
למד אברהם אבינו דרך במצוות הכנסת אורחים. הוא מעמיד את עצמו בפתח הבית כמות לדלת, ואת אורחיו הוא הופך להיות לבעלי הבית... (רבי יעקב דוד מאמיניוב)

נמשל

למה הדבר דומה

בבית, ופתח את הדלת לרוחה לאורחיו החשובים. ממוקם מרפצו הציץ האורח וראה, כי אל הבית נכנס אחד מצדיקי הדור המפרסמים, ועמו אחת חסידיו שהתלוו אליו. שיקע הגיש להם מיד פוסות חמין כדי להשיב את נפשם, ולאחר שהתחממו ונחו מעט, החלו להכין את עצמם לתפלת ערבית. בדרך, פנה הרבי לטל את ידיו, והנה נתקלו עיניו בהלך הרובץ על הארץ במסדרון הצר. רק הציץ בו וזעקה מרה התמלטה מפיו. "אוי ואבוי! מדוע שוכב גאון הדור על הרצפה ככלי שאין חפץ בו?! לשמע קריאתו הרמה, נזעקו כלם אל המקום, ושיקע בראשם. "מה עשית?! מרט את שערות ראשו, ובפיק ברפים עמד בפני האורח לבקש את סליחתו. "לא עמדת על זהותו שלי מר", טען, "ואלו יודע זאת, לא הייתי מעלה על דעתי שלא לכבדו כראוי לו".

אולם להפתעתו סרב הגאון למחל לו. "תנאי יש לי למחילתך", אמר. "עלי לזב את בית מלונך למשך שבועים ימים, ולבוא אלי לביתי שבעיר בריסק, על שלחני תאכל ובבית תלון. ובמשך זמן זה, תוכל ללמד מקרוב פרק בהלכות חסד והכנסת אורחים, ואחר שתשוב הנה תשנה את דרכיך מן הקצה אל הקצה".

ובעוד העומדים עומדים מסביב, המשיך הרב ואמר: "מעודי תמה הייתי על שני הספורים שבפרשת וירא, שבשניהם התקיימה מצות הכנסת אורחים להפליא. הראשון אצל אברהם אבינו, והשני אצל לוט בן אחיו. ואם אברהם נחשב כסמל של הכנסת אורחים להפליא, הרי שלוט לא מזכיר כלל פאיש חסד ולא מחשיבים כלל את מעשהו, אולם עכשו התברר לי הדבר. אצל אברהם אבינו נדמו לו האורחים כערבים בזויים ושפלים הנוצרים בדרך, ולמרות זאת ארח אותם אברהם במסירות עצומה וטרח בשבילם באפן נפלא. אולם לוט הפיר בהם מיד שהם מלאכים, ואין שום מעלה באדם שמארח בביתו מלאכי שמים". "ואף פאן המשיך הרב והביט לעבר שיקע, "זו לא חקמה לארח אורחים רמי מעלה וידועי שם, כי מצות הכנסת אורחים נמדדת דוקא בשעה שפכניסים פשוטי עם הבייתה, ומתחסדים גם עמם".

ימים מעטים לאחר אותו מעשה, נעצרה כררה בסמוך לביתו של שיקע, והוא הפליג לדרך הארפה אל העיר בריסק. שבועים ימים עברו עליו שם בביתו של הרב, ולראשונה בחייו נפקחו עיניו לראות מדת הכנסת אורחים מה, וכששב לביתו נהפך והיה לאיש אחר. ביתו נפתח לרוחה לכל פונה, וכנויו בפי ההמון כבר לא היה סתם 'שיקע' אלא 'ר' ישעיה מקניס אורחים'.

הנמשל

משל נפלא זה, ארע גם במציאות עם בעל "בית הלוי", רבי יוסף דב סולוביצ'יק מבריסק, שנקלע בנדודיו לאכסניה בעיר ברנוביץ, והאורח שוהה אותו שם היה רבי אהרן פרלוב מקוידניוב בעל ההגהות על "אור הנערב" לרבי משה קורדובירו. בו ארע המעשה הלז, והוא אשר דרש מבעל האכסניה להתארח בביתו וללמד ממנו פרק בהלכות הכנסת אורחים, ובקבוצותיו שנה האיש את דרכו, פרס לרעב לחמו ועניים מרודים הביא ביתו.

"שיקע ברנוביטשר", כך היה כנויו בפי הבריות, ורק לעתים, כשהיה זוכה לעליה לתורה בבית הכנסת, היו שומעים את הגבאי מכריז את שמו המלא ישעיה זאב וולף ב"ר מרדכי צבי הירש, ומעטים היו מקשרים זאת עמו. תושב ותיק היה בעיר ברנוביץ, ואת פרנסתו מצא מבית מלון שהקים בעיר. איש טוב לב היה, אולם חסרון גדול היה בו. למרות שעקר פרנסתו הייתה מבוססת על ארוח אנשים בביתו, לא קשר את הדבר עם מצות הכנסת אורחים, והיה עושה את מלאכתו רק לשם רוח של ממונו ותו לא. מסבה זו היה עומד על קוצו שלי"ד, ומדקדק עם אורחיו על פל פרוטה בלי משוא פנים. מעולם לא עלה על דעתו להתחשב באורחים מעוטי יכלת, שבקשו לנח מעט מעמלם ולהשקיט במקצת את רעבונם, והיה דורש מהם את המחיר המלא שהיה דורש מסוחרים אמידים ובעלי יכלת. לשוא נסו בני ביתו וידידיו לדבר על לבו, כי יהודי צריך לדבק במדותיו של אברהם אבינו ולהכניס אורחים בעין פה, אולם דבריהם נפלו על אזניים ערלות. "וכי מבקשים אתם שאכניס לביתי אורחים בחנם? ומהיכן אפוא אתפרנס?! הקשה בפניהם, ואטם את אזניו לשמע דבריהם, כי לא הייתה פונתם מעולם לתבע ממנו לארח אורחים בחנם בבית מלונו, אלא מתבקש הוא רק לפתח מעט את לבו לאורחיו.

היה זה ביום סגרירי אחד, פאשר הרוח נשבה בחוץ בחזקה והבריות העדיפו להסתתר בבתיהם החמימים והמוגנים. בית מלונו של שיקע היה שקוע בתרדמה, שכן אורחים מעטים שהו במקום בתקופת החורף, ורק המטבח שקק חיים ופעילות. באותה שעה, התהלך ברחובות העיר רב גדול ונשוא פנים, שפדרכו בעת נדודיו ומסעיו, היה לבוש בבגדים פשוטים כאחד האדם. על ראשו חבש כובע מצחיה פדרכם של פשוטי עם תחת מגבעתו הרבנית, ועל גופו מעיל פשוט תחת האצטלא דרבנן שהותיר בביתו. לפתע החלו לרדת גשמים עזים, והקר הלך וגבר. פנה האיש כזה, ולשמחתו ראה בסמוך את בית המלון היהודי שבעיר. החיש האיש את צעדיו, ועד מהרה התדפק על דלתו של בית המלון, אולם נקישותיו נבלעו בהמלת הרעמים והברקים שסביב. זמן נפר עבר עליו בהמתנתו, בעודו עומד ונרטב עד לישד עצמותיו, עד שסוף סוף שמע בעל הבית את הנקישות העאות על דלתו, ופתחו בסערה. "מה אתה רוצה?" שאל בפנים כעוסות את ההלך שעמד בדלת, וטפות המים נלוו ממנו פאשד. "בגללך בורח כל החם שבבית החוצה", אמר והוסיף: "אני מאד מצטער, אבל אין לי אפשרות לארח אותך בבית מלוני, שכן משלחת גדולה של אורחים נכבדים עומדים להגיע לביתי בכל יגע, והם שזכו את המלון כלו, על כל חדריו". לשוא נסה האורח לדבר על לבו של שיקע, לבל יגרשו ככלב חוצות, ולאחר הפצרות רבות נעתר להרשות לו להתכנס בפנת המסדרון הצר. בלב שבור, הצטנף האורח על הרצפה הצוננת, כשלבו הרעב הומה עליו פחללים, ועיניו רואות וכלות כיצד עורכים את השלחנות לסעדת מלכים. לא עברה שעה ארפה, וקולות רמים של שעטת עגלות וסוסים נשמעו מחוץ לבית. שיקע התעורר בבת אחת, העלה אור יקריות

מְרָגֵל

הַלְכוּת וְהַלִּיכוּת

• כְּאִשֶּׁר אֹרַח מִסֵּב לְסַעְדָּה בְּבֵית, נִחְשָׁב הַדָּבָר כְּשֶׁעֲנֵת הַדְּחָק, וְכִאֲשֶׁר הִתְרוּ עֲנִיִּים אַחַדִּים מִפְּנֵי הַדְּחָק וְהַקְּלוּ בָּהֶם, בְּדוּמָה לְהַפְסֵד מְרֻבָּה אוֹ לְכַבּוֹד שְׂבֵת וְיוֹם טוֹב, הִתְרָה הַדָּבָר גַּם מִפְּנֵי הָאוֹרְחִים. (ש)

• גְּדוּלָּה הַכִּנְסַת אוֹרְחִים, שְׁחִז"ל הִתִּירוּ לְתַת לָהֶם דְּמָא, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ: "מֵאַכִּילִים אֶת־הָעֲנִיִּים וְאֶת־הָאֲכַסְנִיָּה דְּמָא", וּפְרַשׁ הַרְמַב"ם שֶׁהַפְּנִיָּה בְּאֲכַסְנִיָּה לְאוֹרְחִים. וְכֵן הִתִּירוּ חִז"ל לְפָנּוֹת אֲרֻבַּע וְחֲמֵשׁ קַפּוֹת שְׁלִתְבָּן וְשִׁל־תְּבוּאָה מִפְּנֵי הָאוֹרְחִים, וְכֵן הִתִּירוּ לְאָכַל עִם אוֹרְחִים בְּבֵית הַכִּנְסַת, וַיֵּשׁ שֶׁהִתִּירוּ אַף לְהַצִּיעַ לָהֶם מִצְעִים מְכַבְּסִים בִּימֵי הָאָבֶל עַל חֲרָבֵן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ. (הַכִּנְסַת אוֹרְחִים)

• אִין לְבַעַל־הַבַּיִת לְהִתְנַהֵג עִם אוֹרְחָיו בְּחֻמְרוֹת הַרְגִּילוֹת שֵׁלוֹ, וְכֵן מְצִינוּ אֶצֶל אַבְרָהָם אֲבִינוּ שֶׁלֹּא הִחְמִיר לְהַמְתִּין שֵׁשׁ שְׁעוֹת בֵּין בֶּשֶׁר לְגִבְיָהּ בְּשִׁעָה שֶׁקָּבַל אֶת הַמְּלָאכִים, וְסָמַךְ עַל־הַדְּעָה שְׂדֵי בְּהַמְתַּנֵּת שְׁעָה אַחַת. (בֹּאֵר מִים חַיִּים)

• הַמְשַׁפְּכִים לְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ וְנִזְדַּמְנוּ לוֹ אוֹרְחִים, יֵשׁ לוֹ לְדַחוֹת אֶת־הַלִּיכָתוֹ מִפְּנֵי מִצְוַת הַכִּנְסַת אוֹרְחִים, שֶׁהִיא גְּדוּלָּה מִהַשְׁכַּמַּת בֵּית הַמְּדֻרָשׁ. וְדִין זֶה נֶאֱמַר רַק כְּאִשֶּׁר אִי־אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמְּצוּהָ עַל־יְדֵי אַחֲרִים וְאִין אִישׁ בְּבֵית שְׂמִיכָלָם כְּרֹאוֹי לָהֶם. (אַחַת חֲסֵד)

• וַיֵּשׁ שְׁאָף אֶמְרוּ, שְׁאָף אִם עָלוּ לְהַפְסִיד תְּפִלָּה בְּצַבּוֹר בְּגַלְל מִצְוַת הַכִּנְסַת אוֹרְחִים, יַעֲשֶׂה כֵּן. (תְּפִלָּה כַּחֲלָכָה)

• שְׂמִיעַתִּי מִמּוֹרֵי הַבַּעַל־שֵׁם טוֹב, שְׁאָף כְּשִׂידַע שֶׁהָאוֹרַח שֶׁהוּא מְכַנֵּס יָגֵרם לוֹ בְּטוֹל תּוֹרָה אוֹ יְדִיר לְשׁוֹן הָרַע, שְׁאָז בְּוַדָּאִי לֹא יִהְיֶה שֵׁם קְבֻלָּת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה, וְכִנְיָסוֹ. וְהוֹסִיפוּ לְפָרֵשׁ אֶת־הַדְּבָרִים, שְׁאֵזֶת מִפְּנֵי שֶׁגְּדוּלָּה הַכִּנְסַת אוֹרְחִים, אוֹלָם יִשְׁתַּדֵּל לְהַסְבִּיר לוֹ בְּדָבָרִים נְעִימִים שֶׁלֹּא יְכַשִּׁילוּ בְּדַבּוּרִים אֲסוּרִים. (תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף)

• מְנַהֵג לְטַבֵּל אֶת־הַלֶּחֶם בְּמַלְחָה, לְזַכֵּר אֶת אִשֶּׁת לוֹט שֶׁהִפְכָּה לְנִצִּיב מַלְחָה, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הִכְנִיסָה אוֹרְחִים לְבֵיתָהּ, וְהַדָּבָר בָּא לְהַזְכִּיר לְאָדָם לְהַכְנִיס אוֹרְחִים. (מְנַחֵת יִשְׂרָאֵל)

• רִגִּיל הָיָה רַבִּי אֶהֱרָן מִבְּלִזְ לֹמֵר, שְׂמִי שְׂמִיכָנִיס אוֹרַח לְבֵיתוֹ, גַּם אִם נוֹטֵל מִמֶּנּוּ מְעוֹת בְּשִׁכְרוֹ, הָרִיחוּ מִקְּמִים בּוֹ מִצְוַת הַכִּנְסַת אוֹרְחִים, שֶׁבְּוַדָּאִי הוּא טוֹרַח בְּעַבְרוֹ וְיֹתֵר מֵעֶרְךָ הַמְּעוֹת שֶׁקָּבַל. וְכֵן אָמַר, כִּי כְּאִשֶּׁר מְאָרְחִים אֲנִישִׁים בְּשִׁכְרָה, וְיוֹשִׁבִים לְשׁוֹחַח עֵפֶם מְעַט כְּדֵי לְהַנְעִים אֶת־זְמַנָּם, מְקַזְמִים בְּכָךְ הַכִּנְסַת אוֹרְחִים. (בְּקֻדְשׁוֹתוֹ שֶׁל־אַהֲרֹן)

• מִצְוַת הַכִּנְסַת אוֹרְחִים כְּלוּלָה בְּמִצְוַת גְּמִילוּת חֲסָדִים, וְהִיא בְּכָלֵל "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ". וְכַתּוּב בְּמִנְחָת הַפָּאֹר' שֶׁהַמְשַׁבַּח בְּצִדְקָה הוּא הֶעֱנִין שֶׁל הַכִּנְסַת אוֹרְחִים. וְכָךְ אָמְרוּ חִז"ל, שֶׁבְּזִמְנֵן שְׂבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם הָיָה הַמְּזַבַּח מְכַפֵּר עַל־אָדָם, וְעַכְשָׁו שֶׁלְחָנוּ שֶׁל־אָדָם מְכַפֵּר עָלָיו, וּפְרַשׁ רַבֵּנוּ גְרָשָׁם שֶׁהַפְּנִיָּה לְשִׁלְחָנוּ שֶׁל־אָדָם כְּאִשֶּׁר מְסַבִּים עָלָיו אוֹרְחִים. (הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹה)

• עֶקֶר מִצְוַת הַכִּנְסַת אוֹרְחִים הוּא לְאוֹרַח שְׂבָא מַחוּץ לְעִיר, אוֹ שְׂאִין לוֹ בַּיִת בְּעִיר, וְהוּא הַנִּקְרָא סַעְדַת מְצוּהָ, וּבְזִכְרוֹתָהּ מְאָרְיָ יָמִים, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חִז"ל הַמְּאָרְיָ עַל־שִׁלְחָנוּ זֹכָה לְאַרְיכוּת יָמִים, וְהַתְּבָאֵר בְּאַהֲרָה הַקְּדוֹשׁ שֶׁהַפְּנִיָּה בְּאַרְיכוּת הַשְּׁלָחָן, בְּהַכִּנְסַת אוֹרְחִים, שְׂבִיבָאוּ עֲנִיִּים לְאָכַל עַל־שִׁלְחָנוּ. (ש)

• חֲלָק מִמִּצְוַת הַכִּנְסַת אוֹרְחִים הִיא לְוִית הָאוֹרְחִים, וְהִיא גְּדוּלָּה מִהַכִּנְסָה עֲצוּמָה. וְדָבָר זֶה נִלְמַד מֵאַבְרָהָם אֲבִינוּ, שֶׁבְּשִׁעָה שֶׁהִלָּךְ לְלוֹוֹת אֶת־הַמְּלָאכִים שְׂבָאוּ לְהַתְּאַרַח אֶצְלוֹ, הַמְתִּינָה לוֹ הַשְּׂכִינָה עַד שְׁחִזָּר, וְכָל שְׂאִינוֹ מְלוּוָה אֶת הָאוֹרַח, כְּאֵלּוּ שׁוֹפֵךְ דָּמִים. (מַסַּכַת סוּטָה)

• מְצוּהָ לְוִיָּה נּוֹעֵדָה כְּדֵי לְהַרְאוֹת לְאוֹרַח אֶת־הַדְּרָגָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יְבוֹא לְיַדִּי סַפְנָה אִם יִטְעָה בְּדַרְכּוֹ. אוֹלָם כְּיוֹם, שֶׁהַדְּרָכִים מִיִּשְׁבוֹת וְאִין הֵן בְּחֻזְקַת סַפְנָה, לֹא נוֹהֲגִים בְּמִצְוַת לְוִיָּה אֶלָּא בְּאַרְבַּע אֲמוֹת וְדִי בְּכָךְ. (עַמֻּק בְּרַכָּה)

• עֲנִי רֹאוּ מַעֲשֶׂה ה' כִּי נוֹרָא הוּא, בְּתַלְמִיד חָכֵם יָרָא ה'. פְּעַם אַחַת בָּא אֶלָּיו אוֹרַח בּוֹכָה בְּקוֹל מֵר, שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ מְקוֹם לְלוֹן. נִכְמְרוּ רַחֲמָיו וְקָבְלוּ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת, בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לִבָּב. לְאַחַר זְמַן רֹאוּ הַכֵּל אֶת־שִׁכְרוֹ מִן־הַשְּׂמִים, שֶׁשְּׁפָהֲתָהּ שִׁרְפָה סְמוּךְ לְבֵיתוֹ מִמֶּשׁ, וְלֹא הָיָה מִצַּד הַטֵּבַע כְּלִי־אֶפְשָׁרוֹת שֶׁיִּצְצַל הַבַּיִת, עַד כְּדֵי כֹךְ שֶׁבַע־הַבַּיִת עֲצָמוֹ כְּבָר הִתְיַאֵשׁ לְגַמְרֵי מְכַל־נְכָסָיו, אֲבָל מִן־הַשְּׂמִים רַחֲמוּ עָלָיו וְהָאֵשׁ לֹא נִגְעָה בְּבֵיתוֹ, וְרֹאוּ כָּלֵם בַּחוּשׁ שֶׁהָיָה זֶה בְּזִכְרוֹת הַכִּנְסַת אוֹרְחִים. וְנִרְאָה לְפָרֵשׁ הַיּוֹת וְהוּא קָיָם הַכִּנְסַת אוֹרְחִים בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים, אֲכִילָה שְׂתִיָּה לְוִיָּה - רֹאשֵׁי תְבוֹת אִשׁ"ל, אוֹתוֹת אִשׁ"ל, וְכִמוֹ שֶׁמְנִיעָה מְלוּוִיָּה גְרָמָה שִׁרְפָה, כֹּךְ אִם מְקִים מְצוּהָ בְּשִׁלְמוֹת נִמְנַעַת מִמֶּנּוּ הָאֵשׁ. (רַבִּי חַיִּים פֶּאֲלַאגִי')

• בַּעַל־הַבַּיִת שֶׁנִּזְהָר שֶׁלֹּא לְאָכַל מִפֶּת עֵפֶס, וְבָא אוֹרַח יְהוּדִי לְהַתְּאַרַח בְּבֵיתוֹ שְׂאִינוֹ זֶהִיר בְּכָךְ, מְתַר לְבַעַל־הַבַּיִת לְבַצֵּעַ עַל־הַפֶּת שֶׁל הָאוֹרַח מִפְּנֵי כְּבוֹדוֹ. (שׁוֹלְחַן עֵרוֹךְ)